

A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtárának Szervezeti és Működési Szabályzata

I. Általános rész

1. A könyvtár adatai:

1.1. Megnevezése:

Veszprém Megyei Levéltár [a továbbiakban: Levéltár] Szakkönyvtára [a továbbiakban: Könyvtár]

1.2. Székhelye és címe:

8200 Veszprém, Török Ignác u. 1.

1.3. Elérhetőségei:

Telefon: 88/887-224

E-mail: konyvtar@veml.hu

1.4. Fenntartója:

Veszprém Megyei Levéltár [a továbbiakban: Levéltár]

1.5. Szakmai felügyeleti szerve:

Oktatási és Kulturális Minisztérium könyvtári ügyekben illetékes szervezeti egysége

1.6. A könyvtár típusa:

Nyilvános levéltári szakkönyvtár

1.7. A könyvtár jogi személyisége:

Nem önálló jogi személy

2. A könyvtár gazdálkodási jogköre:

A Könyvtár személyi és dologi kiadásai a Levéltár költségvetésében szerepelnek. Az állománygyarapításra és esetleges egyéb kiadásra, valamint kötetésre a könyvtáros által javasolt és a Levéltár igazgatója által jóváhagyott éves keret áll a Könyvtár rendelkezésére, amelynek felhasználásáról az év végén elszámol.

3. A könyvtár feladata:

A Szabályzat 1 sz. mellékletében meghatározott módon a gyűjtőkörébe tartozó könyvek, audiovizuális és elektronikus kiadványok gyűjtése, feldolgozása és szolgáltatása, ez által az intézmény szakmai és tudományos tevékenységének támogatása.

II.

A Könyvtár működését meghatározó jogszabályok, szabályzatok

4. Jogszabályok

4.1. A Könyvtár működését szabályozza a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény.

A fentiek értelmében a Könyvtár:

- a) A fenntartó által kiadott szervezeti és működési szabályzatban meghatározott fő céljait nyilatkozatban az intézmény honlapján közzé teszi;
- b) gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és meghatározott olvasói kör számára rendelkezésre bocsátja;

- c) tájékoztat a Könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól;
- d) biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését;
- e) részt vesz a könyvtárak közötti információ- és dokumentumcserében;
- f) könyvtárközi kölcsönzést végez;
- g) dokumentumai a 2 sz. mellékletben felsoroltak szerint használhatóak;
- h) a könyvtári anyag használatát a kutatóteremben és az olvasószobában biztosítja;
- i) levéltári és történeti szakirodalom dokumentumai mellett helyismereti információkat és dokumentumokat is gyűjt;
- j) saját anyagára támaszkodva és az internet adta lehetőségek kihasználásával szaktájékoztatást nyújt, bibliográfiákat készít.

4.2. Az állomány nyilvántartását, ellenőrzését és az állományapasztását a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról szóló 3/1975. (VIII. 17.) KM–PM együttes rendelet alapján végzi.

A rendelettel összhangban :

- a) a könyvtári állományt tulajdoni bélyegzővel látja el;
- b) a Könyvtár állományát egyedi címléltárkönyvben tartja nyilván;
- c) a leltárkönyvet minden év végén a pénzügyi előírásoknak megfelelően lezárja.

A levéltári szakkönyvtárak szokásjoga alapján, a sorozatok és a folyóiratok egyben tartása érdekében az időszaki kiadványokat és a több kötetes műveket a tárgy év zárása előtt leltározza.

4.3 A Könyvtár állományában található muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról szóló 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet alapján a jelen Szabályzat 3. sz. melléklete rendelkezik.

5. Szabályzatok, rendelkezések

5.1. Az állomány gyarapítását a Könyvtár a jelen Szabályzat 1. sz. mellékletét képező gyűjtőköri szabályzata alapján végzi.

5.2. A Könyvtár használatáról, a felhasználók köréről a jelen Szabályzat 2. sz. mellékletét képező könyvtárhasználati szabályzat rendelkezik.

5.3. A selejtezésről a könyvtáros az igazgatót írásban tájékoztatja.

5. 4. A megőrzésre nem szánt napilapokat a Könyvtár 1 (egy) évig őrzi, majd selejtezi.

III.

Szervezeti felépítés

6. A Könyvtár szervezete, irányítása, működése

6.1. A Könyvtára — mint az intézmény egyik szervezeti egysége — közvetlenül a Levéltár igazgatójának irányítása alá tartozik.

6.2. A Könyvtár két szolgáltató hellyel rendelkezik, székhelye Veszprémben van. Kihelyezett egysége a Levéltár Pápai Levéltárában működik. (8500 Pápa Széchenyi István utca 20.)

6.3. A könyvtárosi feladatokat az intézmény székhelyén 1 fő szakirányú, felsőfokú végzettségű könyvtáros látja el, aki felügyeli a Pápai Levéltár könyvanyagának kezelését is, amely feladatot rész munkaidőben 1 fő levéltáros lát el.

6.4. A székhelyen működő könyvtáros feladata, hogy legjobb tudása szerint fejlessze, feltárja, gondozza és szolgáltatassa a Könyvtár anyagát, a Könyvtárra vonatkozó statisztikai és egyéb adatszolgáltatási kötelezettségeknek eleget tegyen, valamint a Pápai Levéltárban működő könyvtárrész szakmai felügyeletét ellássa.

6.5 A székhelyen működő Könyvtár állománya zárt raktárban található, ezért a szakkönyvtár használata a könyvtáros felügyeletével és tudtával történik. A könyvtárost távollétében a kutatótermi felügyelő helyettesíti.

6.6 A Könyvtár a használók beiratását/nyilvántartását, valamint a dokumentumforgalom nyilvántartását adatbázisban végzi, kivéve a kölcsönzést, amely kézi nyilvántartású.

6.7. A Pápai Levéltárban elhelyezett könyvtári anyagért felelős levéltáros feladata, hogy a pápai könyvállományt a könyvtárossal együttműködve fejlessze, feltárja és gondozza, a helyi igényeknek megfelelően szolgáltatassa, valamint a statisztikai adatokat nyilvántartsa és szolgáltatassa a székhely könyvtárosa felé.

6.8. A könyvtárosi munkaköröket teljes körű állományleltárral kell átadni és átvenni.

IV.

Záró rendelkezések

7. Mellékletek

7.1 A jelen Szabályzat részét képezik a következő mellékletek:

1. A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtárának gyűjtőköri szabályzata
2. A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtárának használati szabályzata
3. A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtárában található muzeális dokumentumok kezelési szabályzata

8. Hatálybelépés

A Szabályzat 2008. július 15-én lép hatályba.

Veszprém, 2008. május 26.

Hermann István
igazgató

1. sz. melléklet

A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtárának gyűjtőköri szabályzata

I.

Az állománygyarapítás módja

1. A szakkönyvtár gyűjtőkörét és az állománygyarapítás módját a könyvtári szabályzatban megfogalmazott feladatok határozzák meg.

2. Hivatalból

2.1. A Levéltár valamennyi kiadványa.

2.2. A Levéltár szakmai dolgozóinak máshol megjelent kiadványai.

3. Vétel útján

3.1. A kurrens anyag beszerzése elsősorban a Könyvtárellátó Közhasznú Társaságon keresztül történik, szükség esetén a Könyvtár igénybe veszi más könyvforgalmazó cégek szolgáltatásait is.

3.2. A helyismereti, helytörténeti szakirodalmat a Könyvtár vásárlás útján helyi könyvesboltokból, illetve közvetlenül a szerzőktől szerzi be.

3.3. A kereskedelmi forgalomba nem kerülő, de tartalmi értékük szempontjából a Könyvtár számára jelentős kiadványokat a Könyvtár a kiadótól közvetlenül vásárolja.

3.4. A már meglévő sorozatok hiánypótlása, valamint régebbi kiadású gyűjtőkörbe tartozó kiadványok megvásárlása céljából a Könyvtár igénybe veszi antikváriumok szolgáltatásait is.

3.5. A Könyvtár törekszik a gyűjtőkörébe illeszkedő hagyatékok megvásárlására.

3.6. A periodikák vásárlása főként a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft-től, a MédiaLog Zrt-től, valamint a Magyar Posta Zrt-től, kisebb mértékben közvetlenül a kiadóktól történik.

4. Csere

Önkormányzati és szaklevéltárak, múzeumok és megye területén működő közművelődési könyvtárak kiadványait a Könyvtár kiadványcsere útján szerzi be.

5. Ajándék

5.1. Levéltárosok, helytörténetírók saját műveik, vagy ajándékba kapott művei könyvtárnak ajándékozása (spontán adományozás).

5.2. Levéltári anyagot használók, kutatásukból publikálók ajándékai.

5.3. Hagyaték ajándékozása.

5.4. Közgyűjtemények ajándékai.

5.5. Fölös példányok.

II. Az állománygyarapítás más szempontjai

6. Dokumentumtípusok szerint:

A szakkönyvtár a következő dokumentumtípusokat gyűjti:

- a) könyv
- b) periodika
- c) különlenyomat
- d) elektronikus kiadvány (CD, DVD)
- e) audiovizuális dokumentumok.

7. Példányszám

7.1. A szakkönyvtár általában 1 (egy) példányban szerzi be a dokumentumokat.

7.2. A fentiekől eltérő kivételek:

- a) A két kézikönyvtár (Veszprém, Pápa) számára a kézikönyvek 1-1 (egy-egy) példányban, összesen 2 (kettő) példányban;
- b) A Levéltár kiadványai minimálisan 3 (három) példányban (2 pld. Veszprém, 1 pld. Pápa);
- c) Levéltári segédletek, szótárak szükség szerint, de legfeljebb 3 (három) példányban beszerzendők.

8. A dokumentumok tartalma szerint

8.1. Főgyűjtőkör

- a) A szakkönyvtár elsődlegesen gyűjti mindazokat a kiadványokat, amelyek:
- b) levéltári munka elméletére és gyakorlatára vonatkoznak;
- c) a saját levéltári anyag használhatóvá tételét a levéltáros számára, illetőleg a saját levéltári anyag használatát a kutató számára elősegítik, valamint saját kiadványok;
- d) más levéltárak anyagában való tájékozódást segítik, illetve más levéltárak kiadványai, sorozatai;
- e) a Levéltár illetékességi, illetőleg gyűjtőkörébe tartozó intézmények, vállalatok ügyvitelére, ügykezelésére és történetére vonatkoznak;
- f) a mindenkori Veszprém (vár)megye területére és településeire nézve helytörténeti jellegűek;
- g) a levéltár iratanyagának felhasználásával készültek;
- h) a könyvtári szakirodalom alapvető kézikönyvei és szabványai;
- i) Veszprém megyei nyomdatermékek 1945-ig; [nem kellene kitolni ezt az időhatárt?];
- j) levéltári és történelmi folyóiratok, megyei napi- és hetilapok, Magyar és Kulturális Közlöny.

8.2. Mellékgyűjtőkör

A szakkönyvtár válogatással gyűjti a következő tematikájú műveket:

- a) Magyarország történelme;
- b) A történelem segédtudományai és határterületei;
- c) Forráskiadványok;
- d) Igazgatás- és hivataltörténeti munkák;
- e) Általános segédkönyvek (lexikonok, enciklopédiák, szótárak stb.);
- f) Jogforrások (törvénytárak, közlönyök, rendeletek, határozatok, jogszabály gyűjtemények);
- g) Helységnévtárak, név- és címtárak;
- h) Egyháztörténet;

- i) Történeti és népesség statisztika;
- j) Művelődéstörténet;
- k) Néprajz;
- l) Szociológia, szociográfia;
- m) Nemzetiségekre vonatkozó szakirodalom (elsősorban a megye területén élő vagy élt nemzetiségek);
- n) Levéltári közalkalmazottakat érintő jogszabályok egységes szerkezetbe foglalt szövege.

III.

Pápai Levéltár könyvtárának gyűjtőköre

9. Az állománygyarapítás speciális vonatkozásai

9.1. A Könyvtár a Pápai Levéltár számára a helytörténeti irodalomból csak Pápa városra és a volt pápai járásra vonatkozó anyagot gyűjti.

9.2. A közvetlenül felajánlott ajándék dokumentumokat és hagyatékokat a központi állománytól függetlenül megtartja.

Veszprém, 2008. május 26.

Hermann István
igazgató

A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtárának használati szabályzata

I.

Általános szabályok

1. A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtára (továbbiakban: könyvtár) nyilvános könyvtár, amely szolgáltatásait használati szabályzata betartása mellett minden 14. életévét betöltött magyar állampolgár igénybe veheti.
2. A könyvtár Veszprémben, a Török Ignác u. 1. szám alatt található. Telefonon a 88/887-224 telefonszámon, e-mailben a konyvtar@veml.hu címen érhető el. További információk a Levéltár honlapján találhatóak: <http://www.veml.hu>.
3. A könyvtár nyitva tartása igazodik a levéltár kutatószolgálati munkarendjéhez:
Hétfő – Szerda: 8-16; Csütörtök 8-18; Péntek zárva.
Az országosan elrendelt munkaszüneti napokon a könyvtár zárva tart. A levéltár igazgatója egyéb okok miatt elrendelhet rendkívüli zárva tartást.
4. A ruhatár használata díjtalan és kötelező.
5. A mobiltelefon használata a Könyvtári Olvasószobában tilos, mert azzal a többi használó elmélyült munkáját zavarják. Tiltott továbbá a könyvtár közönségforgalmi tereiben az étel- és ital fogyasztás, valamint a dohányzás. Ez utóbbi tevékenységekre a Levéltár területén kijelölt helyeket kérjük igénybe venni.

II.

Szolgáltatások

6. A könyvtárban a következő szolgáltatások vehetők igénybe térítésmentesen:
  - a) a könyvtár teljes állományának használata helyben olvasással;
  - b) a könyvtár állománya a kézikönyvtár és a muzeális dokumentumok kivételével a 10.2. pontban meghatározott módon kölcsönzéssel;
  - c) tájékoztatás a könyvtár állományáról cédulakatalógus segítségével;
  - d) tájékoztatás más könyvtárak állományáról, szolgáltatásairól;
  - e) ingyenes interneten elérhető adatbázisok használata;
  - f) az állományba tartozó digitális adatbázisok használata.
7. Térítéses szolgáltatásaink:
  - a) fénymásolás
  - b) digitális másolat készítése.
8. Könyvtárközi kölcsönzés:
  - a) könyvtárközi kölcsönzés más könyvtárak használói számára;
  - b) könyvtárközi kölcsönzések továbbítása saját használóink kérésére.

III.

Könyvtárhasználat

9. Könyvtári tagság, beiratkozás:

- 9.1. A könyvtár a szolgáltatásainak igénybevételét beiratkozáshoz köti.
- 9.2. A beiratkozás ingyenes, személyi azonosságot igazoló okmány bemutatásával tehető meg.
- 9.3. A könyvtári tagság egy naptári évre érvényes.

9.4. A levéltár dolgozói munkaviszonyuk kezdetétől, annak megszűntéig automatikus könyvtári tagsággal rendelkeznek.

10. A könyvtárhasználat módja:

10.1. *Helyben használat:*

- a) a könyvtári olvasószobában és a levéltár kutatótermében szabadpolcon elhelyezett kézikönyvtár és folyóiratok esetén;
- b) a raktári állomány dokumentumai esetén, amelyből egyszerre maximum 8 kötet adható ki használatra.

10.2. *Kölcsönzés:*

10.2.1. Kölcsönzésre jogosultak köre:

- a) a Levéltár alkalmazottai;
- b) a helyben működő szaklevéltárak, könyvtárak, valamint tudományos intézmények tudományos munkakörben foglalkoztatott dolgozói a Levéltár igazgatójának eseti írásbeli engedélyével.

10.2.2. A kölcsönzés feltételei:

- a) a Levéltár alkalmazottja egy időben legfeljebb 20 (húsz) kölcsönözhető kötetet kölcsönözhet, amelyekből egy időben legfeljebb 5 (öt) kötetet vihet haza a könyvtáros engedélyével;
- b) a kölcsönzés időtartama:
  - a könyv kölcsönzési időtartama: 30 nap, amely kölcsönzési idő szükség szerint kétszer meghosszabbítható;
  - a folyóirat kölcsönzési időtartama: folyóiratszám esetében 1 hét, bekötött évfolyam esetében 2 hét.
- c) minden további kölcsönzésre jogosult használó részére az ott meghatározott feltételek szerint elvitelre maximum 1 mű (2 kötetben) – amelyek nem régebbiek az 1950. kiadási évnél – adható ki;
- d) a kölcsönzés időtartama a fenti esetben 14 nap, amely kölcsönzési idő szükség esetén egyszer meghosszabbítható.

10.2.3. Nem kölcsönözhető (épületen belülre, munkaszobákba sem):

- a) a 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet hatálya alá eső muzeális könyvtári dokumentumok,
- b) napi- és hetilapok,
- c) kézikönyvtári könyvek.

10.3. A könyvtári raktárból kért dokumentum kiadásához könyvtári kérőlap kitöltése szükséges.

10.4. Kölcsönözni kizárólag személyesen és érvényes tagsági engedéllyel lehet. A kölcsönzés és a visszavétel kézi nyilvántartású. A kölcsönzők aláírásukkal igazolják a dokumentum átvételét.

10.5. Könyvtárközi kölcsönzés:

10.5.1. A könyvtár az állományából hiányzó dokumentumok hozzáférhetőségét könyvtárközi kölcsönzés útján biztosítja használóinak. Az esetleges térítési díjakat a dokumentumot megrendelő könyvtárhasználó köteles téríteni.

10.5.2. A könyvtár lehetőségeihez képest más könyvtárak használói számára is hozzáférhetővé teszi állományát. Ebben az esetben a következő szabályok szerint jár el:

- a) a kérhető dokumentumok mennyisége egyszerre maximum 3 mű (6 kötet);
- b) a kölcsönzés időtartama 14 nap, amely kölcsönzési idő szükség esetén egyszer hosszabbítható;
- c) nem kölcsönzi az 1950. kiadási évnél régebbi köteteket.

10.6. Másolatkészítés:

10.6.1. A könyvtári dokumentumokról az érvényben lévő szerzői jogok figyelembe vételével fénymásolat kérhető, kivéve az 1950. kiadási évnél régebbi vagy rongált állapotú könyveket valamint a bekötött folyóiratokat.

10.6.2. Kérhető továbbá digitális másolat is, úgymint szkennelés, digitális fotó (fent nevezett kivételek esetében csak digitális fotó). Fotójegy ellenében a saját digitális fényképezőgép használata engedélyezett.

10.6.3. A másolatkészítés térítésköteles szolgáltatás. Az aktuális díjszabás a levéltár honlapján, illetve a folyosón elhelyezett hirdetőtáblán megtekinthető.

IV. Egyéb rendelkezések

11. A könyvtár használói kötelesek:

- a) a szükségtelenné vált könyveket a Könyvtárnak haladéktalanul visszaszolgáltatni;
- b) a kölcsönzési idő lejártakor Könyvtár visszaadási felszólításának 3 (három) munkanapon belül eleget tenni;
- c) a kölcsönzésellenőrzési munkát elősegíteni, tételes állományellenőrzés alkalmával valamennyi kölcsönzött művet a Könyvtár által megszabott határidőre visszaadni;
- d) az elveszített vagy megrongált könyvet saját költségen eredetiben vagy másolatban pótolni és azt a Könyvtárnak átadni;
- e) a Levéltár alkalmazottai munkaviszonyuk megszüntetésekor a Könyvtárból kölcsönzött dokumentumokkal elszámolni.

12. Eljárás károkozás esetén:

12.1. A régi, ritka, nagy értékű könyv elvesztése vagy megrongálása esetén a másolati pótlási kötelezettség mellett az intézmény egyéb szankció alkalmazásával is élhet.

12.2. Ha a könyvtárhasználó visszaszolgáltatási vagy pótlási kötelezettségének nem tesz eleget, vele szemben a Levéltár követelését jogi úton érvényesítheti.

12.3. A könyvtári vagyon (bútor, dokumentum) szándékos rongálása esetén a használati jogot a könyvtáros azonnal megvonhatja. A szabályok súlyos megsértőitől a használati jogot a Levéltár igazgatója meghatározott időtartamra megvonhatja.

13. Jelen szabályzat a Könyvtár nyilvános könyvtárrá válásával egyidejűleg lép életbe.

Veszprém, 2008. november 12.

Hermann István
igazgató

3. sz. melléklet

A Veszprém Megyei Levéltár Szakkönyvtárában található muzeális dokumentumok kezelési szabályzata

1. A muzeális dokumentumok köre

Muzeális dokumentumnak minősül a Könyvtár állományában található minden olyan dokumentum,

- a) amely a 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet [továbbiakban Rendelet] (2) bekezdés hatálya alá esik,
- b) amelyet a Rendelet alapján az intézmény igazgatója engedélyével a szakkönyvtár annak minősít.

2. A muzeális dokumentumok kezelése

A Könyvtár a Rendelet értelmében köteles a muzeális dokumentumokat épségben megőrizni, szakszerű kezelésükről és megóvásukról gondoskodni. Ennek megfelelően a Könyvtár köteles:

- a) a muzeális könyvtári dokumentumokat kizárólag a szakkönyvtári raktárban tartani, ahol a számukra megfelelő hőmérsékleti, pára és fényviszonyokról gondoskodik;
- b) az állapotuk megőrzése érdekében 3 (három) évente leltározás során állapotukat ellenőrizni és szükség esetén restauráltatni;
- c) a dokumentumokat az intézmény dolgozói, valamint a kutatók számára kizárólag helyben használatra rendelkezésre bocsátani.

3. Nyilvántartás

A muzeális könyvtári dokumentumok nyilvántartása a Könyvtár egyedi nyilvántartású leltárkönyvében történik.

4. Bejelentési kötelezettség

A Könyvtár köteles a muzeális könyvtári dokumentumait, valamint a velük kapcsolatos bármilyen változást az Országos Széchényi Könyvtár MOKKA-R adatbázisába bejelenteni.

5. Jogszabályi háttér

A jelen Mellékletben nem érintett kérdéskörökben a Rendelet, valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény rendelkezései az irányadóak.

Veszprém, 2008. május 26.

Hermann István
igazgató